

Purpose

- ▶ Discuss Finnish society's encounter with Mormonism as one type of sociocultural "other"

Material

- ▶ Finnish newspapers, 1840–1890
- ▶ Over 2000 mentions or reports on Mormonism within the corpus
- ▶ Considering the small immediate influence of the movement, 2000 is a lot

Mormon History up to 1890 (1/2)

- ▶ Church founded in 1830 by Joseph Smith
- ▶ Mainstream known as "The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints"
- ▶ Resembled Protestant Christianity at first, acquiring distinct features over time
 - *The Book of Mormon*
 - Gathering to a physical Zion
 - Plural marriage
- ▶ Joseph Smith killed in 1844

Brigham Young

Mormonien ylimmäinen pappi.

Mormon History up to 1890 (2/2)

- ▶ Brigham Young led Mormons to Utah in 1846–1847
- ▶ A theocratic Kingdom of God established
- ▶ Power struggles between church and US government, exemplified by plural marriage
- ▶ Profound changes in Mormonism ensued in 1890 through the gradual abandonment of plural marriage

Brigham Young.

Encounters from Abroad (1/4)

N° 65.

ONSDAGEN DEN 20 AUGUSTI

1845.

- ▶ First mentions in the 1840s
- ▶ Very critical articles in 1845 in *Borgå Tidning*, read particularly by clergy
- ▶ The movement was sometimes labeled as a scam or a fraud
- ▶ Utah depicted as an anti-democratic society of religious fanatics

Mormonerna,

en beväpnad religionssekt i de Förenta Staterna *).

Öfver alla trosförföljelser, alla politiska fördelar eller hinder för den ena eller andra religiösa dogmen, och öfver allt religiöst förbättrande, blef stafven för alltid bruten vid

Encounters from Abroad (3/4)

- ▶ The doctrine of gathering to Zion
 - Converts were encouraged to emigrate
- ▶ Created resentment among those staying behind or witnessing the practice
- ▶ Accusations of white slavery
- ▶ Shift of culprit from individual to institution
 - Regular emigrants seen as falling for delusions about "greener grass" elsewhere
 - Mormon emigrants seen as deluded by their church

Encounters at Home (2/2)

N:o 86.

Onsdagen den 31 Oktober.

1883.

Tidningen utkommer hvarje helgdag i helft och Wödag i helt nummer N. 12 i Öfversta. Pris: 6 Skj. för helt, 3 Skj. för helft och 1 Skj. 50 H. för försändelse till utlandet. I Ekenäs samt å alla postkontor, och tillkommer här de wäntliga postafgifterna.

Annonspris: 10 H. pr veckodag å samma ställe samt 5 H. å Skabets jernar fiber. Annonsen emottages uti tryckeriet i Ekenäs, samt på apoteket i Hångl. hos uti Wenter & Malmströms pappershandel i Ekenäs. Skabslör: O. Wenter.

► Missionary successes sometimes mentioned

Annonser emottagas på...

■ Could be accompanied by lamenting attitude

► Trial of gardener Johan Blom in Ekenäs widely publicized in late 1883

► Emigration to Utah:

"... shall nothing be done to prevent unskilled and ignorant people from becoming victims to [the Mormons]?" (Finland, 20 Sep 1888)

Annonser emottagas på...
I denna tidning...
hos folkskoleledningen skrifvningen ansökas in...
ber. Ty...
fullmäktige på tre...
lig lön af 500 200, samt tillträdas den 1...
ber...
På folkskoleledningens wagnar:
Mikael Lindén.

Joh, hwaremot han ingaf en skrifwelse, i hwilken han, för närmare behjändande af sin...
gång på något fört föta försändra hwaranden Blom i handreligion...
på splitet och järnerna i socknen som Bloms...
ten beraf blifwit en följd, sett sig nödsakad yrja Bloms aflägsnande ur landet, ehuru...
myndigheter, på hwilka beu...
rakteren af ett religionsöförföljeljemål.

Swaranden, Johan Blom är född å Hargö...
gårdsdelens mistades i Stockholm och sedan fö...
i...
äktenskapet äro födda fem barn, det äldsta nu nio år gammalt.
Swarandens förklarung innebar att han

stulle förföft locka dessa personer till ombytte af troslära liksom han äfwenledes förklarade till att ge...
religiös påverkan hafwa förmått sin piga Alexandra...
och wärkställes af...
maren 1883 strukit omkring i dessa trakter. Rika...
att de hade tilltråde till de religiösa sammankomsterna hos honom, om de så önsfaste.

Emellan häradsrätten i år medhunnit att...
de 32 vittnena,
lämpligen redödras först i nästa nummer.
Ekenäs.
ningsslängder finnas å rådhuset tillgängliga under en månads tid från den 27 tillidne oktober.
Pröfningesomiten sammanträder den 10

Concluding Thoughts

- ▶ Certain aspects of Mormonism could be praised
- ▶ Very negative views were often expressed
- ▶ Mormonism represented not just novel beliefs about the divine; it espoused practices that profoundly transformed family relationships and peoples' lives
- ▶ Comparative perspective would be beneficial
 - Similar treatment of Baptists and Methodists?

S u o m e t a r

Hinta: 1 ruyl., puolim.
50 f., Postin kautta 1 r.
15 kop. ja 58 kop. kop.

Jaetaan joka perjantaina Helsingissä, Ohman'in kirjakaupassa.

1854.

Perjantaina 10 päivä Marraskuussa.

Kahdeksas
Vuosikerta.

Sun heilmasi heittävä On kerran kuorensa
Runeberg.

N:o 45.

Ensi Pyhänä saarnaa:

Rikolain-Kirkko, Ruotsalaisen vuolipäiväsaarnan Toht Wiigen.

Banhaosa Kirkko, Suomalaisen vuolipäiväsaarnan Kirkko. Apul. Niivaacus; ruotsalaisen Karpal. Apul. Reinholm, ruotsalaisessa ilta-kirkossa: Wulfawuoden saarnaaja Holmström.

G. Mattinsa Keisari on omakätisesti allekirjoitetun kirjan kautta lokakuun 12 p na ilmoittanut täydellistä mielijuhottansa wirtaa tekewälle kemaalikuvernoortille Suomesta kemaaliluutnantti Kolasjowitsille, nimkum kanawan tuon johtokunnan esimiehelle, samoin kuin kaikille mainitun johtokunnan jäsenillekin sitä, että kanawan työ hyvästi on kullennut syyskuun 1 p östä 1852 samaan päiwään 1853.

Awonaisena on: kulkohetran waka Suomen 2 ösa merwaistösa.

Dikeuden hukkaatuminen: talenwika G. Jägerlund Janakkalasa on hukannut hanelle w na 1844 annetun oikeuden valmistaa wafawaruksia Zeufin tilalle mainittuun yttajaasen.

Kanssa-ihmisten luottamuksen on kalaetaja B Haagblom Eryeen saartetoisa kadottanut tuomien kautta Ruusko-Dikeudessa Helsingissä, sentahden että todell' nuyteittu hanelle toisen kerran jaa kulettancen maadamme luwateinto tawaraa.

Mormonilaiset.

Thank you!

e-mail: kim.ostman@abo.fi

Mormonilaisten kirkko.

Kristifunnassa kyllä on kaikki ajoin löytnyt | mont'in maafunnassa ja Sharon-nimisesä laus